

TÜBİTAK – NIH
“1003-SAB-UIDB-2015-2 Primer İmmün Yetmezlik”
İkili İşbirliği Çağrı Metni

1. Genel Çerçeve

Primer immün yetmezlikler (PİY), doğal ve edinsel immün yanıtı oluşturan bileşenlerin bir veya birkaçında oluşan kalıtsal bozukluklar sonucunda görülen kronik ve/veya yineleyen bakteriyel, fungal, protozoal ve viral enfeksiyonlarla seyreden hastalıklar grubudur. Bu hastalarda kanser ve otoimmün hastalıkların görülme sıklığı da yüksektir. Batı toplumlarında PİY'in görülme oranı 1/10.000 ile 1/100.000 arasında değişmektedir. Akraba evliliğinin sık görüldüğü Türkiye'de ise bu oranın 1/10.000'den daha yüksek olduğu öngörülmektedir. İmmünoloji ve genetik alanındaki son gelişmelerle günümüzde 300 kadar primer immün yetmezlik hastalığı tanımlanmıştır.

Bu hasta grubunun Türkiye'de rastlanan örnekleri birçok araştırmada yeni hastalıkların tanımlanmasına kaynaklık etmiştir. Ancak hastaların küçük bir kısmında patofizyolojik mekanizmalar belirlenebilmiştir.

Dünyada, hekimler arasında bu hastalık grubuna yönelik farkındalık artmakta ve gelişen teknoloji sayesinde PİY repertuarı genişlemektedir. Ancak bu grupta yer alan hastalıkların tanımlanması halen sürmekte ve tanısı konulabilen hastalıklar PİY'in küçük bir grubunu oluşturmaktadır. Ayrıca, mevcut moleküler tanı yöntemleri mutasyonları hızlı ve etkili biçimde saptamada yetersiz kalmaktadır. PİY'in yüksek oranda morbidite ve mortaliteye neden olmasından dolayı genetik tanının hızla sonuçlanması, PİY'de yaşam kurtarıcı olup, hastaların etkin ve kalıcı tedaviye ulaşmalarını sağlar. Bu sebeple, tanı ve tedaviye yönelik yöntemlerin geliştirilmesi ve genetik tanının yapılabilir olması, ülkeler açısından önceliklidir.

Bu çağrı PİY hastalarında tanı ve tedavi yöntemleri ile bu konudaki araştırmaları kapsayan bir yaklaşımı yapılandırmayı hedeflemektedir. Bu amaçla farklı disiplinlerden araştırmacıların oluşturduğu grupların, uluslararası işbirliği ile gerçekleştirecekleri projeler desteklenecektir. Bu çağrıya sunulacak projelerin öncelikli olarak ülkemizin ihtiyaçlarına göre hazırlanması ve mevcut işbirliklerinin geliştirilmesine hizmet etmesi beklenmektedir. Sunulacak olan proje önerilerinin hem katma değeri yüksek olması, hem de uygulama projelerine temel teşkil edecek teknolojik ürün ve/veya bilgi üretmeye yönelik olması hedeflenmektedir.

2. Amaç ve Hedefler

Çağrının amaç ve hedefleri

1. PİY'de doğru ve hızlı tanı için bilinen mutasyonların uluslararası standartlara uygun şekilde taranması,
2. PİY'e neden olabilecek yeni gen ve gen ürünlerinin tespit edilmesi,
3. Bulunan defektlerin hastalıkla ilişkisinin ortaya çıkarılması,
4. İmmünolojik fonksiyonel testlerle hastalardaki defektlerin araştırılması,
5. PİY'de mekanizmaların moleküler yöntemlerle araştırılması,
6. Tanı ve tarama amaçlı kullanılacak biyobelirteç panellerinin oluşturulması,
7. PİY'de immünolojik fonksiyonel ve genetik analiz testlerinin yaygınlaştırılması,

8. Bu alanda ülkede temel bilim araştırmalarında var olan kapasitenin klinik bilim araştırmalarıyla entegre edilmesi,
9. Yeni tedavi yöntemlerine temel teşkil edebilecek çalışmaların planlanması,
10. Bu alanda yeni araştırmacı ve bilim insanı yetiştirilmesine katkı sağlanmasıdır.

Bu çağrı kapsamında hedeflenen ürün/teknolojik çıktıları şunlardır:

1. Genetik tanı yöntemleri ve biyobelirteç tarama panellerinin oluşturulması,
2. Genetik defektin değerlendirileceği immünolojik fonksiyonel testlerin geliştirilmesi,
3. Hastalık mekanizmalarıyla ilişkili hedef moleküllerin ve hedef moleküllere ait ürünlerin tanımlanması,
4. Tanımlanan hedef moleküller yardımıyla tedavi yaklaşımlarının geliştirilmesi,
5. Gen defektlerine bağlı yeni hastalıkların tanımlanması ve tanımlanabilen (tanı konabilen) immün yetmezlik çeşitliliğinin genişletilmesi,
6. Yapılan çalışmaların planlanmasında, sonuçların analizinde ve verilerin değerlendirilmesinde kullanılacak biyoinformatik araçların geliştirilmesi,
7. İmmün yanıt mekanizmalarının anlaşılmasında defektif hedef moleküller ile ilişkili deneysel modellerin oluşturulması.

3. İlgili Destek Programı

Bu çağrı konusu kapsamında önerilecek projelere “1003-Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı” kapsamında destek verilecektir.

4. Çağrıya Özel Hususlar

Bu çağrı kapsamında başvuru yapacak projelerin içeriğinin aşağıdaki tüm hususlara sahip olması gerekmektedir:

- Önerilecek projelerin küçük, orta veya büyük ölçekli projeler olarak hazırlanması,
- Orta ve büyük ölçekli projelerde en fazla 1 ana proje ve 3 alt proje olması,
- Proje bütçe kalemleri arasında dengeli bir dağılımın gözetilmesi,
- I. aşama proje önerisi başvuru formu ile birlikte proje başvuru sisteminde yer alan “Ek Dosyalar” bölümündeki “Joint Research Project Proposal” belgesinin de sisteme yüklenmesi,
- İkinci aşama başvurularına geçmeye hak kazanmış proje önerilerinde, gerekli olan etik kurul onay ve yasal izin sürecinin tamamlanmış olması gerekmektedir.
- Ayrıca, ikili işbirliği kapsamında ülkede yapılacak çalışmaların yurt dışına göndermek üzere örnek toplamadan ibaret olmaması,
- İkili işbirliği kapsamında beraber çalışılacak olan ABD’deki proje ortaklarının Amerika Ulusal Sağlık Enstitüsü’nde (National Institute of Health- NIH) görev yapıyor olması ya da NIH tarafından destek almış olması,
- I. aşama başvuru aşamasında ikili işbirliği kapsamında beraber çalışılacak olan ABD’deki proje ortaklarının İngilizce ikili işbirliği başvuru formunda bilgilerinin belirtilmesi,
- Uluslararası paydaşlar arasındaki görev dağılımının ve işbirliği niteliğinin ülkede bu alanda yapılan çalışmalara sağladığı katkının net ifade edilmesi gerekmektedir.
- Bu çağrı kapsamındaki işbirliği etkinliklerinden ortaya çıkan bilimsel ve teknolojik sonuçlar ve diğer bilgiler, işbirliği yapan tarafların rızasıyla ülkelerin taraf olduğu fikri

mülkiyet hakları ile ilgili uluslararası hukuk hükümlerine ve ulusal mevzuatlarla düzenlemelere uygun olarak duyurulacak, yayımlanacak veya ticari olarak işletilecektir.

Ayrıca aşağıdaki hususların dikkate alınması proje önerisinin güçlendirilmesi için önerilmektedir:

- Sağlık, yaşam ve mühendislik bilimleri gibi farklı disiplinlerden araştırmacıların proje ekibinde görev alması ve konunun interdisipliner bir yaklaşımla ele alınması,
- Proje ekibinde, çağrı konusu ile ilgili bilimsel makale, patent veya patent başvurusu olan araştırmacıların yer alması,
- Bu alana spesifik çalışan ekip ve merkezlerin oluşturulmasına katkı sağlanması,
- Bu çağrı programına önerilecek projelere, yeni üniversitelerden (2006 yılından itibaren kurulmuş üniversiteler) proje yürütücüsü ve/veya araştırmacıların katılımının sağlanmasının teşvik edilmesi (*).

*Bilimsel değerlendirme sırasında aynı/yaklaşık puan alan proje önerilerinden belirtilen koşulu sağlayanlara bütçe imkanları da gözetilerek öncelik sağlanacaktır.

5. Çağrı Takvimi

Aşama	Çevrimiçi Başvuru Sistemi Kapanış Tarihi	Elektronik Başvuru Çıktısının Gönderilmesi İçin Son Tarih*
Birinci Aşama	21.08.2015 17:30	28.08.2015 17:30
İkinci Aşama	27.11.2015 17:30	11.12.2015 17:30

* Elektronik başvuru çıktısının ıslak imzalı nüshasının belirtilen tarih ve saate kadar Kurumumuza ulaştırılması gerekmektedir.

6. Ek Belgelere Referanslar

- Joint Research Project Proposal
- 1003 Destek Programı Web Sayfası
- 1003 Destek Programı Bilgi Notu
- 1003 Öncelikli Alanlar Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı Usul ve Esasları
- 1003 Proje Önerisi Değerlendirme Formu
- Yasal/Özel İzin Belgesi Bilgi Notu
- Etik Kurul Onay Belgesi Bilgi Notu

7. İrtibat Bilgileri

TÜBİTAK

Mahmut ÖZER - Sağlık Bilimleri Araştırma Destek Grubu

Tel	0312 4685300-1162
e-posta	mahmut.ozertubitak.gov.tr

Murat TILTAK - İkili ve Çoklu İlişkiler Müdürlüğü

Tel	0312 2989443
e-posta	murat.tiltak@tubitak.gov.tr

ABD Ulusal Sağlık Enstitüsü (National Institute of Health- NIH)

Dr. Luis A. SALICRUP- ABD Ulusal Kanser Enstitüsü

e-posta: salicrul@mail.nih.gov

ABD Ulusal Alerji ve Enfeksiyon Hastalıklar Enstitüsü (National Institute of Allergy and Infectious Diseases - NIAID)

Martha Jane COURY

e-posta: courym@niaid.nih.gov

Gray HANDLEY

e-posta: handleygr@niaid.nih.gov